

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Valná hromada ve světle novely ZOK

Valná hromada jako nejvyšší orgán kapitálové obchodní společnosti je ústředním místem, na kterém společníci (akcionáři) vykonávají své právo podílet se na řízení společnosti, a to především ve formě hlasování. V souvislosti s novelou zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOK“), dochází s účinností od 1. 1. 2021 k mnohým změnám při svolávání a průběhu valných hromad akciových společností. Cílem tohoto článku je upozornit na změny, které se mohou dotknout zavedených postupů zejména akciových společností při svolávání valných hromad a při hlasování na těchto valných hromadách.

Svolání a pozvánka na valnou hromadu

V rámci svolání valné hromady bude jako doposud potřeba nejméně 30 dnů přede dnem konání valné hromady uveřejnit pozvánku na valnou hromadu na internetových stránkách společnosti, avšak nově musí být tato pozvánka na stránkách společnosti vyvěšena až do okamžiku konání valné hromady. Zákon také upřesňuje pravidla pro rozesílání pozvánek akcionářům, když stanoví, že pozvánka musí být zaslána akcionářům vlastnícím akcie na jméno na adresu uvedenou v seznamu akcionářů a akcionářům vlastnícím zaknihované akcie na majitele na jejich adresu uvedenou v evidenci zaknihovaných cenných papírů.

Nově již nelze v případě akcionářů vlastnících akcie na majitele, považovat pozvánku na valnou hromadu za doručenou jejím pouhým uveřejněním. Jedná se zejména o promítnutí pravidel o vydávání akcií, kdy společnost může vydat akcie na majitele pouze jako zaknihované nebo jako imobilizované – v obou případech tak své akcionáře zná (oproti dřívější úpravě) a zákonodárce tak neshledává důvod pro stanovení odlišných pravidel pro doručování akcionářům vlastnícím akcie na majitele. Takový postup by byl v rozporu se zásadou, že společnost zachází se všemi akcionáři za stejných podmínek stejně (viz ust. § 244 odst. 1 ZOK).

Obsahové náležitosti pozvánky na valnou hromadu zůstávají beze změny (viz ust. § 407 odst. 1 ZOK). Dochází však k upřesnění obsahových náležitostí pozvánky na valnou hromadu, na jejímž pořadu jednání je změna stanov společnosti. V takovém případě společnost nemusí akcionářům spolu s pozvánkou zasílat úplný návrh změn stanov, postačí, že svolavatel tyto změny v pozvánce alespoň stručně a výstižně popíše spolu s uvedením jejich odůvodnění. Úplný návrh změny stanov představenstvo nebo správní rada uveřejní spolu s pozvánkou na valnou hromadu na internetových stránkách společnosti (postačí, pokud bude návrh umístěn do jejich zaheslované části) a společnost umožní každému akcionáři, aby ve lhůtě uvedené v pozvánce na valnou hromadu nahlédl v sídle společnosti zdarma do návrhu změny stanov. Upozornujeme, že na toto právo musí být akcionář výslovně upozorněn v pozvánce na valnou hromadu.

Rozhodování valné hromady a rozhodování per rollam

Novelou ust. § 471 odst. 1 a 3 ZOK došlo k odstranění nedostatečné transpozice čl. 68 odst. 3 směrnice (EU) 2017/1132, která předpokládá, že se k danému rozhodnutí (o zvýšení základního kapitálu) musí vyjádřit akcionáři každého druhu akcií, pokud se jich toto rozhodnutí týká. Dosavadní znění ust. § 471 odst. 1 ZOK sice stanovilo požadavek na souhlas dvoutřetinové většiny hlasů přítomných akcionářů každého druhu akcií, jejichž práva jsou tímto rozhodnutím dotčena, avšak problematický byl ve vztahu k situacím, kdy na valné hromadě nebyli akcionáři jednoho dotčeného druhu akcií přítomni a tím pádem svůj souhlas (se zvýšením základního kapitálu) nemohli vyjádřit. Novela tedy stanoví, že k přijetí rozhodnutí dle § 421 odst. 2 písm. m) a o změně výše základního kapitálu se vyžaduje také souhlas akcionářů za každý druh akcií, jejichž práva jsou tímto rozhodnutím dotčena (když současně v rámci hlasování každého druhu akcií je potřeba alespoň dvoutřetinové většiny hlasů přítomných akcionářů). Obdobné pravidlo platí i pro rozhodnutí dle ust. § 417 odst. 3 (kde je však vyžadována alespoň tříčtvrtinová většina hlasů přítomných akcionářů každého druhu). Nově tedy výše uvedená rozhodnutí valné hromady nebude možné přijmout, budou-li na valné hromadě absentovat všichni vlastníci určitého druhu akcií.

Ust. § 417 odst. 4 dále nově výslovně stanovuje, že se změnou akcie na akcii, se kterou není spojeno hlasovací právo, musí dotčený akcionář vyslovit souhlas a to zejména s ohledem na závažnost zásahu do jeho akcionářských práv. Jedná se o promítnutí změny ust. § 276 ZOK, dle které má společnost nově možnost vydávat akcie bez hlasovacího práva, které nejsou současně prioritními akciemi.

Pokud stanovy společnosti připouští rozhodování per rollam, je třeba, aby osoba oprávněná ke svolání valné hromady zaslala všem akcionářům návrh rozhodnutí, který obsahuje náležitosti dle § 418 odst. 2 ZOK. Pro určení, kdo je před konáním valné hromady oprávněným akcionářem, je důležité znát tzv. rozhodný den, když dle současné právní úpravy nebyla vyjasněna otázka, zdali se úprava rozhodného dne dle ust. § 405 ZOK použije i na rozhodování per rollam. V případě absence úpravy rozhodného dne ve stanovách tak mohly vznikat spory o řádném přijetí určitých rozhodnutí per rollam. Novela zcela jednoznačně stanovuje, že neurčí-li stanovy společnosti jiný rozhodný den, platí, že rozhodným dnem pro rozhodování per rollam je sedmý den předcházející dni zaslání návrhu rozhodnutí všem akcionářům.

V případě odlišné úpravy ve stanovách je vhodné doporučit, aby společnost (v případě, že vydala zaknihované akcie), vzala při stanovení rozhodného dne ohled na dobu nezbytnou pro získání potřebných údajů od centrálního depozitáře. Centrální depozitář si může vyžádat na zpracování výpisu z evidence emise až tři pracovní dny od závěrky dne, ke kterému má být výpis vyhotoven, nebo od závěrky dne, ve kterém centrální depozitář potvrdil převzetí žádosti na vyhotovení výpisu z evidence emise k historickému datu.

Pokud nyní zákon při rozhodování per rollam vyžaduje, aby rozhodnutí valné hromady bylo osvědčeno veřejnou listinou, musí mít každé jednotlivé rozhodnutí akcionáře formu veřejné listiny, jejíž obsahem je návrh rozhodnutí valné hromady. Taková praxe je velmi nákladná a současně svou časovou náročností odrazuje od využívání tohoto typu rozhodování. Zákonodárce však v rámci novely zavádí určité zjednodušení celého procesu tím, že se akcionářům bude zasílat pouze kopie veřejné listiny o návrhu rozhodnutí. Ve svém vyjádření akcionář následně uvede obsah návrhu rozhodnutí valné hromady, jehož se vyjádření týká, přičemž podpis na vyjádření musí být („pouze“) úředně ověřen. Tímto dochází ke snížení finančních i časových nároků na přijímání takovýchto rozhodnutí, protože je možné předpokládat, že se jejich použití bude těšit větší oblibě, zejména u akciových společností s akcionáři trvale se zdržujícími v zahraničí. Nutno dodat, že obdobná pravidla pro přijímání rozhodnutí per rollam v případě požadavku na osvědčení veřejnou listinou budou platit i pro společnosti s ručením omezeným.

Novela také dále přesně specifikuje shodně pro akciovou společnost i společnost s ručením omezeným, okamžik, kdy je rozhodnutí per rollam přijato. Dle jejího znění je rozhodnutí přijato dnem, v němž bylo doručeno vyjádření posledního společníka (akcionáře) k návrhu, nebo marným uplynutím posledního dne lhůty stanovené pro doručení vyjádření společníků (akcionářů), bylo-li dosaženo počtu hlasů potřebného k přijetí rozhodnutí.

Působnost valné hromady

Působnost valné hromady je upravena v § 421 odst. 2 ZOK. Zákodárce novelou zejména zpřesňuje působnost valné hromady v případě změny stanov a v návaznosti na úpravu monistického systému akciové společnosti v souvislosti s novelou.

Dále doznává výraznějších změn písmeno l), kdy do působnosti valné hromady nově spadá schválení konečné zprávy o průběhu likvidace a stejně jako v současné době i schválení návrhu na použití likvidačního zůstatku. Nejvýznamnější změnou je odstranění výkladové nejasnosti pojmu „část závodu“ pod písmenem m), když této problematice jsme se podrobně věnovali v samostatném článku (dostupné [>>> zde](#)).

V neposlední řadě, jde o vložení nového písmena q), které sjednocuje výslovnou úpravu působnosti valné hromady akciové společnosti s vymezením působnosti valné hromady ve společnosti s ručením omezeným a působností členské schůze v družstvu, jelikož rozšiřuje dosavadní působnost valné hromady akciové společnosti o rozhodnutí o přeměně společnosti, ledaže zákon upravující přeměny obchodních společností a družstev stanoví jinak.

Zástupce na valné hromadě

Významnou změnou je taktéž umožnění současné účasti akcionáře a jedné jím určené osoby na valné hromadě, neurčí-li společenská smlouva jinak. Obdobně je možnost zástupce upravena i pro případy valné hromady společnosti s ručením omezeným, kdy je taková osoba povinna doložit, že je zavázána alespoň ke stejné mlčenlivosti jako společník. Tuto změnu lze hodnotit kladně zejména z hlediska zajištění efektivní realizace práva společníka (akcionáře) podílet se na řízení společnosti, když bude moci být na valné hromadě účasten současně se svým advokátem, popř. jinou osobou, jež mu bude nápomocna při reakci na neočekávané situace (vznesený protinávrh, obsah podaného vysvětlení apod.) či samotném rozhodování.

Toto ustanovení se však nepoužije po dobu 2 let ode dne nabytí účinnosti novely na kapitálovou společnost a družstvo, které vznikly přede dnem nabytí účinnosti této novely a jejichž společenská smlouva neupravuje přítomnost jiných osob než společníků na zasedání nejvyššího orgánu kapitálové společnosti nebo družstva.

Mgr. Jindřich Buša

[DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.](#),
advokátní kancelář

Palác Archa
Na Poříčí 24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz

Další články:

- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Holdingové struktury a odpovědnost mateřské společnosti](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Právo společníka na informace v s. r. o.: silný nástroj kontroly, ale ne bez hranic](#)
- [Kupní smlouva k nemovité věci bez určení kupní ceny: Nejvyšší soud koriguje katastrální praxi](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)